

ЗМЕСТ

Прадмова	3
--------------------	---

РАЗДЗЕЛ I

БЕЛАРУСКІЯ НАРОДНЫЯ ГАВОРКІ ХІХ—ПАЧАТКУ ХХ ст.

Гаворкі Мінскай вобласці	5
Гаворкі Гродзенскай вобласці	20
Гаворкі Віцебскай вобласці	36
Гаворкі Магілёўскай вобласці	51
Гаворкі Гомельскай вобласці	66
Гаворкі Брэсцкай вобласці	74

РАЗДЗЕЛ II

БЕЛАРУСКАЯ ЛІТАРАТУРНАЯ МОВА ХІХ—ПАЧАТКУ ХХ ст.

1. Энеіда навыварат	88
2. П. Багрым	94
Зайграй, зайграй, хлопча малы	94
3. Тарас на Парнасе	94
4. Я. Чачот	101
а) Як то добра, калі мужык	102
б) Быў я колісь кавалём	102
в) Плакала бяроза ды гаварыла	103
г) Калі ў зямлю зерне кінеш	103
д) Да мілых мужычкоў	104
5. В. Дунін-Марцінкевіч	105
Сялянка	106
Гапон	110
Купалле	117
Шчароўскія дажынкi	120
Верш Навума Прыгаворкі	124
6. Ананімныя гутаркі і вершы 40—60-х гадоў ХІХ ст.	125
а) Вось цяпер які люд стаў	126
б) Гутарка Данілы са Сняпанам	129
в) Вясна гола перапала	133
7. Публіцыстыка 60-х гадоў ХІХ ст.	135
Мужыцкая праўда № 1	135
Мужыцкая праўда № 4	136
8. Ф. Багушэвіч	137
а) Прадмова	138
б) Мая дудка	139
в) Як праўды шукаюць	140
г) У судзе	143

д) Праўда	145
е) Думка	147
ж) Кепска будзе!	149
з) У астрозе	153
і) Смык	156
к) Не цурайся	157
9. Я. Лучына	159
а) Вясновай парой	159
б) Роднай старонцы	160
в) Жменя пшаніцы	161
г) Стары ляснік	164
д) Ямшчык	165
10. А. Гурыновіч	167
Да жніва	167
Вясна	168
Што за звук ды так громка раздаўся	169
Рыбак	170
Сцягнула на двары і ціха кругом	170
11. А. Абуховіч	171
а) Старшыня	171
б) Ваўкалак	172
в) З папераў Альгерда Абуховіча	172
12. М. Косіч	173
На перасяленне	173
Варона і лісіца	176
Кот і повар	177
13. Гутаркі і пракламацыі канца XIX — пачатку XX ст.	178
а) Пра багацце ды беднасць	178
б) Дзядзька Антон	181
в) Гутарка аб тым, куды мужыцкія грошы ідуць	186
г) Аб чым у нас цяпер гамоняць	189
14. Артыкулы з газеты «Наша доля»	191
Што будзе?	191
Пагром	193
Старое лякарства	194
15. Артыкулы з газеты «Наша ніва»	195
Аб нацыяналізацыі школы	195
Работы вясной на поўні і ў садзе	196
Што такое пярун і як ад яго бараніцца	197
Песня і народ	198
З Амерыкі	200
Які шрыфт	201
16. Арыгінальная і перакладная вучэбна-педагагічная і навукова-папулярная літаратура пачатку XX ст.	206
Буквар	206
Гутаркі аб небе і зямлі	208
Пчаліна — жывёлка малая, а карысці дае многа	212
Як вырабляць зямлю, каб яна добра радзіла	216
17. Перакладная мастацкая літаратура пачатку XX ст.	218
«Сватанне» А. Чэхава	218
«Архіп і Лявонка» М. Горкага	223
«Па рэвізіі» М. Крапіўніцкага	227
«Хам» Э. Ажэшка	229
18. Цётка	232
а) Хрэст на свабоду	232
б) Мора	233

в) Лета	234
г) Прысяга над крывавымі разорами	235
д) Навагодні ліст	237
е) Шануйце роднае слова	238
19. Я. Купала	240
Мужык	241
Лета	242
Там	242
Касьба	244
Як пайду я пайду	245
Адвечная песня	245
Курган	250
Бандароўна	256
Паўлінка	260
20. Я. Колас	265
а) Наш родны край	266
б) Нёман	266
в) Вёска	268
г) Мужык	269
д) Жывая вада	269
е) Васіль Чурыла	271
ж) Новая зямля	274
з) Нёманаў дар	277
і) Малады дубок	280
к) Антось Лата	283
л) Сымон-музыка	285
21. М. Багдановіч	288
а) Музыка	288
б) Край мой радзімы	289
в) Дождж ў полі і холад	290
г) Слуцкія ткачыхі	290
д) Перапісчык	291
е) Апавяданне аб іконніку і залатару	291
ж) Шаман	294
22. З. Бядуля	299
Пяюць начлежнікі	299
Пяць лыжак заціркі	300
За тканінай	302
Малыя дрывасекі	303
Ля светлай затокі	304
Летапісцы	305

ДАДАТКІ

Слоўнік да тэкстаў, запісаных кірыліцай	308
Слоўнік да тэкстаў, запісаных лацінкай	319
Графічныя і арфаграфічныя асаблівасці тэкстаў	323
Спіс скарачэнняў	324